

Uchwała nr 2

Uniwersyteckiej Komisji Finansowej Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich z dnia 21 października 2022 roku

w sprawie zwolnienia z podatku dochodowego od osób fizycznych świadczeń związanych z kształceniem lub działalnością naukową otrzymywanych od uczelni przez studentów lub doktorantów

Uniwersytecka Komisja Finansowa KRUP wnosi o zmianę ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych poprzez jednoznaczne stwierdzenie, że **wolne od podatku dochodowego od osób fizycznych są świadczenia związane z kształceniem lub prowadzoną działalnością naukową otrzymywane od uczelni przez studentów lub doktorantów.**

W związku z powyższym prosimy o dodanie do art. 21 ust. 1 pkt. 40f o następującej treści:

„świadczenia, w tym świadczenia nieodpłatne lub świadczenia częściowo odpłatne związane z kształceniem lub prowadzoną działalnością naukową otrzymywane przez studentów lub doktorantów od uczelni lub finansowane przez uczelnię, w tym poprzez zwrot wydatków poniesionych przez podatnika;”

Uzasadnienie:

W ramach ustanowionego 1 stycznia 2022 r. tzw. Polskiego Ładu ustawodawca wprowadził zachęty podatkowe w celu pobudzenia podatników do wspierania działalności sportowej, kulturalnej oraz w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki na terenie Polski. Niestety, pakiet ten w dalszym ciągu nie odpowiada w pełni potrzebom środowiska akademickiego.

Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych przewiduje szereg zwolnień od podatku dla studentów i doktorantów związanych w szczególności z otrzymywaniem przez nich stypendiów oraz zapomóg przewidzianych w prawie o szkolnictwie wyższym i nauce. Niemniej, zwolnienia te nie rozwiązały całości zagadnień związanych z relacją między studentami/doktorantami a uczelniami. W orzecznictwie w dalszym ciągu wiele wątpliwości wzbudza opodatkowanie tzw. nieodpłatnych lub częściowo nieodpłatnych świadczeń, jakie student/doktorant może uzyskać od swojej macierzystej uczelni.

W doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, że pojęcie nieodpłatnego świadczenia ma w prawie podatkowym szerszy zakres niż w prawie cywilnym. Obejmuje ono wszystkie zjawiska gospodarcze i zdarzenia prawne, których następstwem jest uzyskanie korzyści kosztem innego podmiotu, lub te wszystkie zdarzenia prawne i zdarzenia gospodarcze, których skutkiem jest nieodpłatne, to jest niezwiązane z kosztami lub inną formą ekwiwalentu, przysporzenie majątku innej osobie, mające konkretny wymiar finansowy. W praktyce – w obecnym stanie prawnym – wątpliwości wzbudza powstawanie przychodów po stronie studentów oraz doktorantów m.in. z tytułu zwolnienia tych osób przez uczelnię z ponoszenia opłat za usługi edukacyjne, zapewnienia im lub sfinansowania świadczeń związanych z udziałem w konferencjach naukowych lub uczestnictwem w wydarzeniach kulturalnych służących procesowi kształcenia i wychowania. Spełnienie tego rodzaju świadczeń przez uczelnię na rzecz studentów lub doktorantów wspiera, a niekiedy jest wręcz niezbędne dla wykonywania zapewnienia prawidłowego poziomu kształcenia. Istniejące wątpliwości dotyczące uznania wartości tych świadczeń za przychód osób fizycznych podlegający opodatkowaniu obciążają uczelnie ryzykiem w zakresie wykonywania obowiązków informacyjnych, a po stronie osób fizycznych mogą prowadzić do powstania zobowiązań podatkowych. Skutki te wydają się być sprzeczne z wolą władz publicznych zmierzającą do wspierania szkolnictwa wyższego. Proponowana nowelizacja jasno wskazywałaby na objęcie przedmiotowych świadczeń uczelni na rzecz studentów lub doktorantów zwolnieniem z opodatkowania.